C/2025/492

29.1.2025

P10_TA(2024)0025

Uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: žádost EGF/2024/001 BE/Match-Smatch

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. října 2024 o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (žádost Belgie – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch) (COM(2024)0275 – C10-0101/2024 – 2024/0226(BUD))

(C/2025/492)

Evropský parlament,

— s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (COM(2024)0275 – C10-0101/2024),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/691 ze dne 28. dubna 2021 o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG) a o zrušení nařízení (EU) č. 1309/2013 ([1]) (dále jen „nařízení o EFG“),

— s ohledem na nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 ([2]) ve znění nařízení (EU, Euratom) 2024/765 ([3]), a zejména na článek 8 tohoto nařízení,

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([4]), a zejména na bod 9 této dohody,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci,

— s ohledem na zprávu Rozpočtového výboru (A10-0009/2024),

A. vzhledem k tomu, že Unie vytvořila legislativní a rozpočtové nástroje, aby mohla poskytovat dodatečnou podporu pracovníkům, kteří jsou postiženi důsledky významných změn ve struktuře světového obchodu nebo důsledky celosvětové finanční a hospodářské krize, a pomáhat jim při opětovném začlenění na trh práce; vzhledem k tomu, že tato pomoc je poskytována v podobě finanční podpory pracovníkům a podnikům, pro které pracovali;

B. vzhledem k tomu, že Belgie předložila žádost EGF/2024/001 BE/Match-Smatch o finanční příspěvek z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) poté, co bylo propuštěno celkem 513 pracovníků ([5]) v hospodářském odvětví, které je v rámci klasifikace NACE Revize 2 řazeno do oddílu 47 (Maloobchod, kromě motorových vozidel a motocyklů) v provinciích Hainaut (BE32), Liège (BE33) a Namur (BE35), přičemž 444 pracovníků bylo propuštěno v referenčním období žádosti od 11. prosince 2023 do 11. dubna 2024 a 69 pracovníků bylo propuštěno před tímto referenčním obdobím či po něm;

C. vzhledem k tomu, že se žádost týká 444 pracovníků propuštěných ze společnosti Match-Smatch během referenčního období žádosti;

D. vzhledem k tomu, že žádost se vztahuje na 69 propuštěných pracovníků, jejichž činnost byla ukončena před čtyřměsíčním referenčním obdobím nebo po něm, přičemž lze prokázat jednoznačnou příčinnou souvislost s událostí, jež vedla k ukončení činnosti propuštěných pracovníků během referenčního období, jak vyžaduje čl. 6 odst. 2 nařízení o EFG;

([1]) Úř. věst. L 153, 3.5.2021, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
([2]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) Nařízení Rady (EU, Euratom) 2024/765 ze dne 29. února 2024, kterým se mění nařízení (EU, Euratom) 2020/2093, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).
([4]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([5]) Ve smyslu článku 3 nařízení o EFG.

E. vzhledem k tomu, že žádost je založena na kritériích pro poskytnutí pomoci stanovených v čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení o EFG, který stanoví požadavek, aby se ukončení činnosti během referenčního období v délce čtyř měsíců týkalo nejméně 200 propuštěných pracovníků v jednom podniku v jednom členském státě, včetně pracovníků propuštěných dodavateli uvedené společnosti a výrobci, kteří jsou jeho odběrateli, a osob samostatně výdělečně činných, které přestaly vykonávat svou činnost;

F. vzhledem k tomu, že belgické odvětví maloobchodu s potravinami zaznamenalo v roce 2023 v důsledku energetické a inflační krize značný pokles objemu prodaných potravin a zvýšený objem přeshraničních nákupů a elektronického obchodu;

G. vzhledem k tomu, že společnost Match-Smatch byla ve složité ekonomické situaci již několik let a nakonec v roce 2022 vykázala hrubou provozní ztrátu ve výši 36,5 milionu EUR[2a], a aby předešla dalším ztrátám, přijala v září 2023 nabídku Colruyt Group na odkoupení 57 z 84 obchodů, přičemž tato skupina rovněž převzala zaměstnance v těchto prodejnách (1 069 osob); vzhledem k tomu, že dalších osm obchodů převzaly společnosti Carrefour, Delhaize, Intermarché a Delfood;

H. vzhledem k tomu, že to vedlo k propuštění celkem 513 zaměstnanců v rámci hromadného propouštění: 339 zaměstnanců v 19 obchodech, pro něž nebyl nalezen žádný kupec, a 174 zaměstnanců v ústředí Match-Smatch;

I. vzhledem k tomu, že byly splněny požadavky stanovené vnitrostátními právními předpisy a právními předpisy Unie, které se týkají hromadného propouštění;

J. vzhledem k tomu, že hospodářská krize způsobená pandemií COVID-19 zvýšila na belgickém pracovním trhu poptávku po kvalifikovaných pracovnících, takže pro bývalé pracovníky společnosti Match-Smatch bylo opětovné začlenění do zaměstnání o to těžší;

K. vzhledem k tomu, že finanční příspěvky z fondu EFG by měly primárně směřovat na aktivní opatření politiky trhu práce a individualizované služby, jejichž cílem je rychle začlenit příjemce pomoci do důstojného a udržitelného zaměstnání v původním nebo jiném odvětví činnosti a zároveň je připravit na ekologičtější a více digitalizované evropské hospodářství;

L. vzhledem k tomu, že revize víceletého finančního rámce (VFR) snižuje maximální roční částku EFG ze 186 milionů EUR na 30 milionů EUR (v cenách roku 2018), jak je stanoveno v článku 8 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ve znění nařízení (EU, Euratom) 2024/765; vzhledem k tomu, že Komise by měla pečlivě sledovat provádění EFG a všechny orgány by měly přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby se propuštění pracovníci mohli i navzdory těmto škrtům spolehnout na solidaritu EU prostřednictvím podpory z EFG;

1. souhlasí s Komisí, že podmínky stanovené v čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení o EFG byly splněny, a Belgie má proto podle uvedeného nařízení nárok na finanční příspěvek ve výši 2 661 564 EUR, což představuje 85 % celkových nákladů, které činí 3 131 252 EUR a zahrnují výdaje na individualizované služby ve výši 3 009 752 EUR a výdaje na přípravné, řídící, informační a propagační, kontrolní a vykazovací činnosti ve výši 121 500 EUR;

2. konstatuje, že belgické orgány podaly žádost dne 3. června 2024 a že poté, co Belgie poskytla další informace, dokončila Komise dne 16. září 2024 posouzení a tentýž den o tom informovala Parlament;

3. konstatuje, že žádost se týká 513 propuštěných pracovníků, jejichž činnost ve společnosti Match-Smatch skončila; dále poznamenává, že cílovými příjemci bude celkem 365 propuštěných pracovníků, u nichž se očekává, že se budou účastnit opatření;

4. konstatuje, že Belgie požádala o spolufinancování z EFG pouze na podporu bývalých pracovníků Match-Smatch žijících ve Valonsku s ohledem na situaci na tamním trhu práce (míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 8,2 %) a vzhledem k tomu, že více než 70 % propuštěných pracovníků je soustředěno ve Valonsku;

5. konstatuje, že polovina pracovníků propuštěných z Match-Smatch (46 %) je starších padesáti let, takže patří do věkové kategorie, která čelí větším překážkám na pracovním trhu, a že v posledním čtvrtletí roku 2023 činil na celostátní úrovni rozdíl mezi mírou zaměstnanosti ve věkové skupině 20–54 let (76,8 %) a mírou zaměstnanosti ve věkové skupině 55+ (58,5 %) 18,3 procentního bodu ([6]); zdůrazňuje, že rekvalifikace a prohlubování dovedností pracovníků v souladu s poptávkou na trhu práce po kvalifikovaných pracovních místech tedy bude problematické, zejména s ohledem na vysoký počet osob, které byly propuštěny současně;

6. vítá skutečnost, že Belgie vypracovala koordinovaný soubor individualizovaných služeb po konzultaci s cílovými příjemci, jejich zástupci a sociálními partnery, aby byly postižené oblasti a trh práce obecně v budoucnu udržitelnější a odolnější;

([6]) Statbel. Emploi et chômage (13. června 2024). Chiffres.

7. připomíná, že pracovníkům a osobám samostatně výdělečně činným mají být poskytnuty tyto individualizované služby: informační služby, poradenství pro volbu povolání a pomoc při odchodu ze zaměstnání (outplacement), školení, rekvalifikace a odborné vzdělávání, podpora při zahájení podnikání a pobídky a příspěvky;

8. připomíná, že belgické orgány musí zajistit, aby nedílnou součástí prováděcího období a aby byly po celou dobu jeho trvání zajištěny rovnost žen a mužů a začlenění hlediska rovnosti žen a mužů;

9. připomíná, že belgické orgány musí uvést původ těchto finančních prostředků, zajistit viditelnost financování z Unie a zdůraznit přidanou hodnotu Unie u tohoto opatření tím, že poskytnou koherentní a efektivní informace zaměřené na různé cílové skupiny, včetně cílených informací pro příjemce pomoci, místní a regionální orgány, sociální partnery, média a veřejnost;

10. s uspokojením konstatuje, že ve snaze připravit kvalitní balíček individualizovaných opatření na podporu pracovníků propuštěných ze společnosti Match-Smatch při hledání zaměstnání se v roce 2024 několikrát sešli zástupci valonské regionální veřejné služby pro zaměstnanost a odborné vzdělávání (Le Forem), odborů (FGTB a CSC) a další partneři, aby lépe porozuměli rekvalifikačním potřebám pracovníků, a že byli rovněž konzultováni sociální poradci, kteří se starali o propuštěné pracovníky, přičemž výsledkem těchto jednání byl koordinovaný soubor opatření EFG, který je v souladu s čl. 7 odst. 4 nařízení o EFG;

11. oceňuje, že do standardní nabídky odborné přípravy byl zahrnut modul o oběhovém hospodářství a účinném využívání zdrojů, který byl vyvinut regionální veřejnou službou pro zaměstnanost a odborné vzdělávání (Le Forem) pro bývalé pracovníky společnosti Swissport (EGF/2020/005 BE/Swissport), a že bude spolufinancován z Evropského sociálního fondu plus (ESF+); v této souvislosti znovu upozorňuje na důležitou roli, kterou by měla Unie hrát při zajišťování nezbytných kvalifikací pro dvojí transformaci; rozhodně podporuje skutečnost, že ve VFR 2021–2027 bude EFG i nadále projevovat solidaritu s dotčenými osobami a zaměřovat se na dopad restrukturalizace na pracovníky; vyzývá k tomu, aby byla v souvislosti s budoucími žádostmi co nejvíce zajištěna soudržnost politik;

12. považuje za společenskou odpovědnost Unie poskytnout těmto propuštěným pracovníkům nezbytné kvalifikace pro digitální a ekologickou transformaci průmyslu a ekonomiky Unie, což bude mít rovněž dopad na trh práce; žádá proto, aby byla věnována zvláštní pozornost kvalifikovanému a relevantnímu vzdělání, včetně odborné přípravy;

13. konstatuje, že Belgie začala poskytovat individualizované služby cílovým příjemcům dne 1. ledna 2024 a že výdaje na tato opatření budou tudíž způsobilé pro finanční příspěvek z EFG od 1. ledna 2024 po dobu 24 měsíců ode dne vstupu rozhodnutí o financování v platnost;

14. konstatuje, že Belgii začaly vznikat administrativní výdaje spojené s prováděním EFG dne 22. září 2023 a že výdaje na činnosti spojené s přípravou, řízením, informováním a propagací, kontrolou a výkaznictvím jsou proto způsobilé pro finanční příspěvek z EFG od 22. září 2023 po dobu 31 měsíců ode dne vstupu rozhodnutí o financování v platnost;

15. zdůrazňuje, že belgické orgány potvrdily, že na způsobilá opatření není poskytována pomoc z jiných fondů nebo finančních nástrojů Unie a že při přístupu k navrhovaným opatřením a jejich provádění budou dodržovány zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace;

16. opakuje, že pomoc z EFG nesmí nahrazovat opatření, za něž jsou na základě vnitrostátních právních předpisů nebo kolektivních smluv odpovědné podniky, ani příspěvky nebo práva propuštěných pracovníků, aby byl plně zajištěn doplňkový charakter přidělené pomoci; připomíná, že členské státy, které žádají o finanční podporu z EFG, musí zajistit, aby byly dodrženy požadavky stanovené ve vnitrostátním právu a v právu Unie týkající se hromadného propouštění a aby se dotčená společnost o své pracovníky náležitě postarala;

17. schvaluje rozhodnutí uvedené v příloze k tomuto usnesení;

18. pověřuje svou předsedkyni, aby podepsala toto rozhodnutí společně s předsedou Rady a aby zajistila jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie;*

19. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení včetně přílohy Radě a Komisi.

PŘÍLOHA

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům na základě žádosti Belgie – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch

(Znění této přílohy se zde neuvádí, jelikož odpovídá znění konečného aktu, rozhodnutí (EU) 2024/2854.)